

Hyvä elämä, muistisairaana oikeus

Muistiystävällinen yhteiskunta ei polje heikompiensa oikeuksia, ja muistiystävällisessä yhteisössä myös muistisairaiden ihmisten oikeudet toteutuvat. Muistisairaus ei vie oikeutta hyvään elämään, ihmisarvoon ja itsemääräämiseen. Näihin oikeuksiin kuuluu muun muassa mahdollisuus jatkaa tuttuja harrastuksia, tavata itselle tärkeitä ihmisiä ja tehdä itselle merkityksellisiä asioita.

Muistisairaille ihmisille kotona asumisessa onkin tärkeintä turvallinen olo sekä vapaus. Näin todetaan Muistiliiton tuoreessa *Mikä tekee kodista kodin?* -selvityksessä (2016, N=128).

Julkisuuteen nousee kuitenkin jatkuvasti esimerkkejä huonosta, muistisairaiden ihmisten oikeuksia loukkaavasta kohtelusta ja hoidosta. Kymmenet tuhannet suomalaiset muistisairaat elävät kotihoidossa, laitoksissa ja hoitopaikoissa, joissa heitä kohdellaan huonosti ja esimerkiksi heidän liikkumistaan ja valinnanvapauttaan rajoitetaan. Sairastuneiden elämää kavennetaan ilman laillisia perusteita.

Valtaosalle (86 %) Muistiliiton selvitykseen vastanneista muistisairaista koti on maailman tärkein paikka, jossa halutaan asua mahdollisimman pitkään. Lähes kolme neljästä vastanneesta on kuitenkin valmiita muuttamaan yhteisökotiin, jos tulevaisuudessa tarvitsee enemmän apua ja tukea. Näiden yhteisökotien tulee pystyä tarjoamaan yksilöllistä, tarpeisiin vastaavaa ja omannäköistä, laadukasta elämää tukevaa palvelua.

Onneksi muistisairaille ihmisille on tarjolla myös erinomaisen ammattitaitoista ja tarpeisiin vastaavaa kuntoutusta, hoivaa ja hoitoa. Näitä hyviä käytäntöjä tulee kehittää ja jakaa. Maailma muuttuu ja palvelujärjestelmä kehittyy, kun sekä epäkohdista että onnistumisista puhutaan rohkeasti ääneen.

Muistiystävällisen Suomen rakentamiseen tarvitaan vahvaa ammattiosaamista, ja oikeaa asennetta muistityöhön sekä riittävä henkilöstömitoitus jokaiseen kotihoidon yksikköön ja yhteisökotiin. Maailman Alzheimer-päivänä 21.9. julkaistaan Muistiliiton uudistettu **Hyvän hoidon kriteeristö**, joka tarjoaa työvälineitä muistisairaana ihmisen elämänlaadun tukemiseen sekä kuntoutuksen, hoivan ja hoidon kehittämiseen muistityön ammattilaisille, esimiehille ja päättäjille. Julkaisu antaa myös muistisairaille ihmisille ja heidän läheisilleen tukea yhteisökodin valintaan.

Tällä viikolla vietetään **Muistiviikkoa**. Muistiliitto jäsenyhdistyksineen muistuttaa jokaisen muistisairaana ihmisen yhdenvertaisesta oikeudesta hyvään ja omannäköiseen elämään.

Merja Mäkisalo-Ropponen
puheenjohtaja
Muistiliitto ry

Eila Okkonen
toiminnanjohtaja
Muistiliitto ry

Lisätietoja:

- Oikeudesta hyvään elämään, muistiystävällisestä yhteiskunnasta ja Muistiviikosta: toiminnanjohtaja Eila Okkonen / Muistiliitto ry
p. 09 6226 2010, 040 455 1329, eila.okkonen@muistiliitto.fi
 - *Hyvän hoidon kriteeristöä*:
asiantuntija Anita Pohjanvuori / Muistiliitto ry
p. 09 6226 2019, 050 430 9815, anita.pohjanvuori@muistiliitto.fi
 - *Mikä tekee kodista kodin?* -selvityksestä sekä muut haastattelupyynnöt:
viestintäkoordinaattori Heidi Härmä / Muistiliitto ry
p. 09 6226 2015, 044 727 8715, heidi.harma@muistiliitto.fi
-

Muistiliitto on muistisairaiden ihmisten ja heidän läheistensä oma järjestö. Muistisairaita ihmisiä on Suomessa arviolta 193 000. Muistiongelmät ja -sairaudet koskettavat jopa joka kolmatta suomalaista joko omien tai läheisensä muistivaikeuksien kautta.

Muistiliitto jäsenyhdistyksineen viettää vuosittaista Muistiviikkoa kansainvälisen Maailman Alzheimer-päivän (21.9.) ympärillä, vuonna 2016 viikolla 38. Muistiviikon teema vuosina 2015–16 on *Oikeus hyvään elämään kotiympäristössä*. Maailman Alzheimer-päivää viettävät Muistiliiton kansainvälisen kattojärjestön, Alzheimer's Disease Internationalin, jäsenjärjestöt ympäri maailman. Lisätietoja:

- Muistiviikko:
muistiliitto.fi/fi/muistiliitto/tietoa-muistiliitosta/toiminta/muistiviikko-ja-aivoviikko
- Muistiviikon tapahtumat ympäri Suomen:
muistiliitto.fi/fi/alasivut/tapahtumat

Uudistettu *Hyvän hoidon kriteeristö* on saatavissa Muistiliiton verkkosivuilta ja tilattavissa Muistiliiton verkkokaupasta:

- painettu *Hyvän hoidon kriteeristön* tilaus: muistiliitto.fi/fi/verkkokauppa/julkaisut